

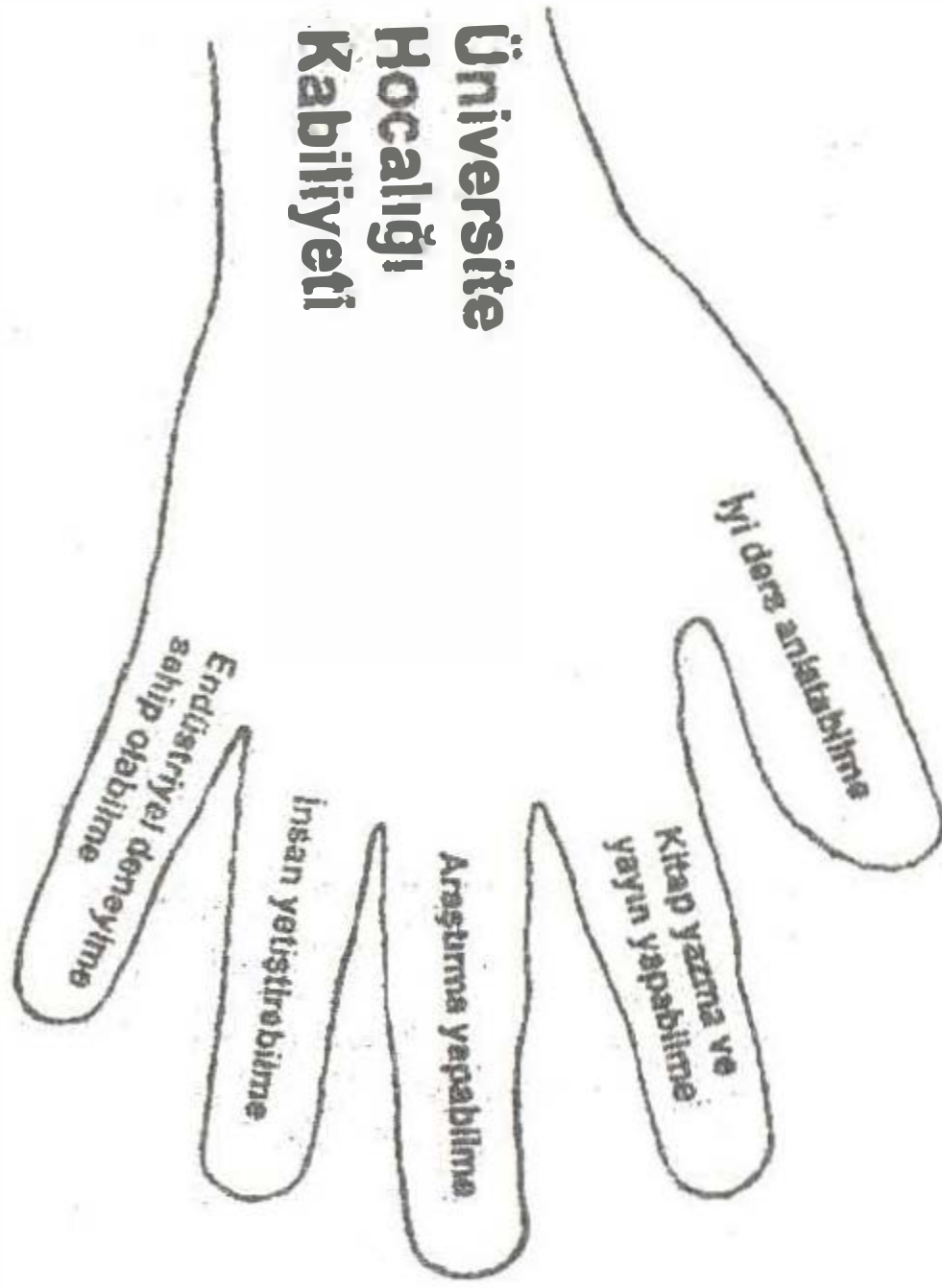
BİR ÜNİVERSİTE HOCASI NASIL OLMALI VE ONDAN BEKLENENLER

Selahaddin Anık, Ahmet Oğur

Üniversite hocası, öğrencileri hayata hazırlayan ve meslek sahibi yapan öğrenim kademesinin sonuncusunu teşkil eden yüksek öğretim kurumlarında öğrencilerini yetiştiren, hayata hazırlayan ve ilerideki çalışmalarına yön veren öğretim elemanlarıdır. Öğrenciler bu kurumlarda son şekillerini alarak hayata atılır. Onun için üniversite hocasının, sadece ders veren bir eleman değil bunun yanında çok daha fazla hasletleri üzerinde toplayan kamil birer eleman olması gerekir.

Bir insanın organları arasında mühim yer işgal eden ve günlük yaşamında da bütün işleri gören elleridir. Her elinde gördüğü işi daha mükemmel ve daha faydalı bir şekilde yapabilmesi için sahip olduğu beş parmağı vardır. Her parmağında gördüğü başka bir görevi mevcuttur. Eksik bir parmak, elin yaptığı işinde eksik kalmasına sebebiyet verir. El ve vücuda bilek ile bağlanmıştır.

Burada bir üniversite hocasının "Üniversite Hocalığı Yeteneği" ni bir elin bileği olarak alırsak, bu eli oluşturan beş parmağın yaptığı görevleri de üniversite hocasından beklemek hakkımızdır. Şekilde de gördüğümüz gibi elin parmakları baş parmaktan serçe parmağa kadar aşağıdaki özellikleri taşıması gerekir.

S. Anık ; İTÜ Emekli Öğretim Üyesi
A. Oğur; SAÜ Müh. Fak. Öğretimi Üyesi

Baş parmak	İyi ders anlatabilme
İşaret parmağı	Kitap yazabilme ve yayın yapabilme
Orta parmağı	Araştırma yapabilme
Yüzük parmağı	İnsan yetiştirebilme
Serçe parmağı	Endüstriyel deneyime sahip olabilme

Bu özellikleri taşıyan bir üniversite hocası, yetiştirdiği öğrencilerin hayatında isim bırakanlar arasına giren kilometre taşlarıdır.

Eskiden doçentlik sınavları arasında bir de deneme dersi sınavı vardı. Bu sınav normal doçentlik sınavını kazanan adayın 50 dakikalık bir süre içerisinde, kendisine verilen bir konuyu bu süre içerisinde nasıl anlattığı, yani konuya hakimiyeti ve bu konuyu bu süre içerisinde bitirip bitiremediği tespit edilirdi. Böylece jüri son kararını verirdi. Maalesef şimdi bu yapılmamaktadır. Böylece de hocanın ders verebilme yeteneğini, üniversiteye hoca olurken tespit etmek mümkün olmamaktadır. Sonunda bunun acısını da öğrencileri çekmektedir.

Üniversite hocasının endüstriyel deneyimi, hocalık vasfının bir diğer önemli yanındır. Mümkünse üniversite hocalarının endüstri ile yakından temas halinde olması, hatta endüstriyel problemlerin çözülmesinde aktif rol alması ve oynaması gerekir. Aksi halde hoca, hasta yüzü görmemiş bir tıp doktoru gibidir. Teori, uygulama ile bir araya geldiğinde tam sonuç alır. Uygulamadan uzak teori sadece kitap yaprakları arasında kalır. Endüstriyel deneyimi fazla olan bir hocanın verdiği derse hakimiyeti de fazladır. Uygulamaya dönük yaşanan olayların öğrencilere aktarılması, dersi zenginleştirir ve süsler.

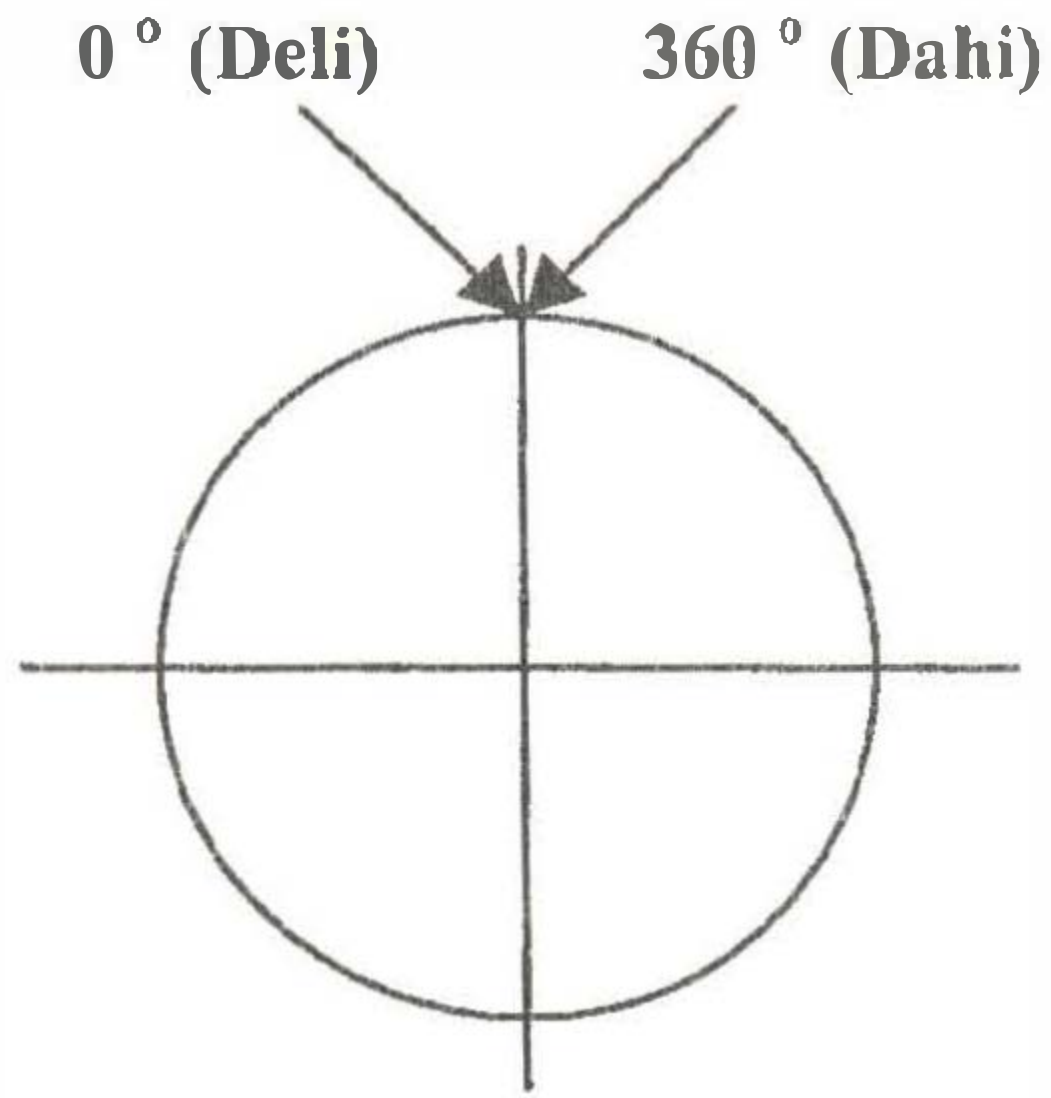
Burada Anadolu da yapılan bir yufka ekmekle ilgili konuyu örnek vermek uygun olur. Anadolu da eskiden kış gelmeden kışlık ekmek, üstü açık avlularda yapılır ve bunlar kurutulularak seleye dizilir. Seledeki kuru yufka ekmek, ele alındığında hiçbir şekle girmez ve hemen ufalanarak dökülür. Fakat seleden usulünce alınan kuru yufka ekmek bir sofrada üzerine biraz su serpilerek üzeri kapatılıp, bir süre bekledikten sonra sofraya açıldığında, o yufka artık kırılğan değil, istenen forma giren ve dürüm olabilecek bir nitelik taşır.

Seledeki kırılğan kuru ekmek ve sofradaki su ile tredmana tabi tutulan ekmek aynı miktarda un, su ve tuzla aynı insan tarafından yoğrulmuş, aynı insan tarafından aynı tahta üzerinde aynı oklava ile açılmış ve aynı sacda aynı kimse tarafından pişirilmiştir. Kısaca hammaddesi ve imal usulü tamamen birbirinin aynıdır. Sadece birisine hafif su serpilerek kullanılır hale getirilmesi sağlanmıştır. İşte endüstriyel deneyimi olan bir üniversite hocasının dersi de seledeki yufka gibi değil, sofradaki yufka gibidir.

Acaba bir üniversite hocası asistan seçerken nasıl davranmalı?

Aşağıdaki şekilde bir daire görmekteyiz. Daire üzerinde saat yönünde 0° dan başlayarak 360 dereceyi döndüğümüz de yine aynı noktaya geliriz. Yani 0 derece ile 360 derece üst üstedir. Biz deli dediğimiz kimseleri bir nevi akılsız ve zekası kıt olarak alır, dahi dediğimizi de çok zeki olarak kabul ederiz. Daireye dikkat edildiğinde 0 derece ile 360 derece üst üstedir. Yani dahi sola doğru az bir salınım ile deli, delide sağa doğru az bir salınım ile dahi sınıfına girer. Bu durumda asistan seçerken, 360 derece olanı değil sistematik çalışan, disiplinli ve daire üzerinde de 270 ila 300 derece arasında zekaya sahip olanın seçilmesi gerekir. Seçilecek dahi asistan kalıcı değildir. Etrafı ile geçinmesi normal sınırları zorlar.

İyi bir üniversite hocası, kendisini çeşitli bilgilerle donatmalıdır. Ancak bu sayede çevresine ve öğrencilerine daha faydalı olabilir. Örneğin aşağıda şekilde görüldüğü gibi; bir kabın içindeki az miktardaki su veya doluya yakın miktardaki su kabın etrafındaki çiçeklere faydalı olamamaktadır. ●ysa en sağdaki şekilde görüldüğü gibi kabından taşan su çevresindeki çiçekleri besleyerek büyümelerini sağlamaktadır. Ancak bir üniversite hocası da bu şekilde kabından taşıdığı takdirde hem öğrencilerine, hem sanayie hem de çevresine daha faydalı olabilecektir.